

Luonnos 8.10.2010

Valtioneuvoston asetus

pelastustoimesta

Annettu Helsingissä päivänä kuuta 20

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty sisäasiainministeriön esittelystä, säädetään pelastuslain (/) nojalla:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Sen lisäksi, mitä pelastuslaissa (/ 2010) säädetään, pelastustoimessa noudatetaan tämän asetuksen säännöksiä.

Väestönsuojan koosta, rakenteesta ja sijainnista säädetään pelastuslain 74 §:n nojalla tarkemmin valtioneuvoston asetuksessa väestönsuojista (/).

2 luku

Toiminnanharjoittajan sekä rakennuksen omistajan ja haltijan velvollisuudet

2 §

Velvollisuus laatia rakennukseen ja muuhun kohteeseen pelastussuunnitelma

Pelastussuunnitelma on laadittava:

1) asuinrakennuksiin, joissa on vähintään kolme asuinhuoneistoa;

2) pelastuslain 18 §:ssä tarkoitettuihin kohteisiin;

3) opetusrakennuksiin;

4) lastensuojelulaitoksiin ja koulukoteihin sekä päiväkoteihin, perhepäiväkoteihin ja muihin lasten ryhmämuotoisen hoidon järjestämisessä käytettäviin tiloihin;

5) majoitusliikkeisiin sekä leirintäalueille ja tilapäisille leirintäalueille;

6) tiloihin, joita käytetään vähintään 20 henkilön tilapäiseen joukkomajoitukseen;

7) kirkkoihin, kirjastoihin, urheilu- ja näytelyhalleihin, teattereihin, liikenneasemille, messualueille, moottoriradoille, huvipuistoille ja katsomorakenteet omaaville urheilukentille sekä edellä mainittuja vastaaviin koontumispaikkoihin;

8) kauppakeskuksiin ja vastaaviin tiloihin sekä yli 400 neliömetrin myymälöihin;

9) yli 50 asiakaspaikan ravintoloihin ja vastaaviin tiloihin;

10) yli 1500 neliömetrin teollisuus-, tuotanto- ja varastorakennuksiin;

11) ympäristönsuojeluasetuksen (169/2000) 1 §:n mukaisesti ympäristölupaa edellyttäviin eläinsuojiin;

12) kohteisiin, joissa vaarallisen kemikaalin vähäistä teollista käsittelyä ja varastointia saa harjoittaa tekemällä siitä ilmoituksen pelastusviranomaiselle tai Turvatekniikan keskukselle [Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle];

13) rakennuksiin, joissa tulipalo tai muu onnettomuus aiheuttaa vakavan vaaran kulttuuriomaisuudelle;

14) toimistoihin, virastoihin ja muihin työpaikkatiloihin, joissa työntekijöiden ja samanaikaisesti paikalla olevien muiden ihmisten määrä on yleensä vähintään 50;

15) joukkoliikenteen tunneleihin sekä yli 500 metriä pitkiin maantieliikenteen ja rautatieliikenteen tunneleihin.

3 §

Pelastussuunnitelman sisältö

Pelastuslain 15 §:n 2 momentissa säädetyn sisältövaatimuksen lisäksi pelastussuunnitelmassa on tarpeen mukaan otettava huomioon myös kohteen tavanomaisesta poikkeava käyttö ja tilapäinen käyttötavan muutos.

Pelastussuunnitelmassa on selvitettävä myös se, miten pelastuslain 14 §:n mukainen omatoiminen varautuminen toteutetaan poik-
keusoloissa.

Jos samaa kohdetta varten tulee muun lain kuin pelastuslain nojalla laatia turvallisuus-, valmius- tai muu vastaava suunnitelma, erillistä pelastussuunnitelmaa ei tarvitse laatia, vaan vastaavat asiat voidaan koota muun lain nojalla laadittavaan suunnitelmaan. Tästä on mainittava suunnitelmassa.

Pelastussuunnitelma on pidettävä ajan tasalla ja siitä on tiedotettava tarvittavalla tavalla asianomaisen rakennuksen tai muun kohteen asukkaille ja työntekijöille sekä muille, joiden on osallistuttava pelastussuunnitelman toimeenpanoon.

Pelastuslaitoksen tulee antaa neuvontaa pelastussuunnitelman laadinnasta.

4 §

Velvollisuus laatia yleisötilaisuuteen ja tapahtumaan pelastussuunnitelma

Yleisötilaisuuden pelastussuunnitelma on laadittava yleisötilaisuuteen tai tapahtumaan, jossa:

- 1) arvioidaan olevan läsnä samanaikaisesti vähintään 200 henkilöä;
- 2) käytetään avotulta tai erikoistehosteina räjähteitä tai palo- ja räjähdysvaarallisia kemikaaleja;
- 3) tapahtumapaikan poistumisjärjestelyt poikkeavat tavanomaisesta;
- 4) tapahtuman luonne aiheuttaa erityistä vaaraa ihmisille.

5 §

Yleisötilaisuuden pelastussuunnitelman sisältö

Pelastuslain 16 §:n 2 momentissa säädetty asiat voidaan sisällyttää muuhun samaa tilaisuutta varten laadittavaan turvallisuussuunnitelmaan. Tästä on mainittava suunnitelmassa.

Pelastuslaitoksen tulee antaa neuvontaa yleisötilaisuuden pelastussuunnitelman laadinnasta.

3 luku

Pelastustoimen organisaatio ja pelastustoimen tehtävien hoitaminen

6 §

Sisäasiainministeriön tehtävät

Sisäasiainministeriön tehtävänä on sen lisäksi mitä pelastuslaissa säädetään huolehtia:

- 1) pelastustoimen yleisestä kehittämisestä ja valtakunnallisesta strategisesta suunnittelusta;
- 2) pelastustoiminnan valtakunnallisen johtamisvalmiuden ylläpitämisestä;
- 3) pelastustoimen valtakunnallisesta suunnittelusta poikkeusolojen ja muiden häiriötilanteiden varalta sekä muusta varautumisesta;
- 4) varautumisesta pelastuslain 38 §:ssä tarkoitetun avun antamiseen ulkomaille sekä avun vastaanottamiseen ulkomailta;
- 5) pelastuslain 97 §:ssä tarkoitetun erityiskaluston hankkimisesta ja toiminnan rahoittamisesta.

7 §

Aluehallintoviraston tehtävät

Aluehallintoviraston tehtävänä on sen lisäksi mitä pelastuslaissa säädetään:

- 1) huolehtia pelastustoimen palvelujen saatavuuden ja tason raportoinnista sisäasiainministeriölle;
- 2) avustaa sisäasiainministeriötä pelastustoiminnan johtamisessa tarvittavan tiedon hankinnassa ja tilannekuvan ylläpitämisessä;
- 3) järjestää pelastustoimen alueiden ja pelastustoimeen osallistuvien muiden tahojen yhteistoimintaa edistäviä suuronnettomuus-harjoituksia;
- 4) edistää eri tahojen yhteistoimintaa pelastustoimessa toimialueellaan.

4 luku

Pelastustoimen kelpoisuusvaatimukset

8 §

Pelastustoimintaan osallistuvan päätoimisen henkilöstön kelpoisuus

Pelastuslain 57 §:n 1 momentissa tarkoitetulta päätoimiselta pelastustoimintaan osallistuvalla henkilöstöltä vaaditaan, että:

1) miehistöön kuuluva on suorittanut pelastuslain 55 §:ssä tarkoitetussa oppilaitoksessa miehistötutkinnon pelastajalinjalla tai tehtävää vastaavan miehistön kelpoisuuden tuottaneen aikaisemman tutkinnon pelastusalan oppilaitoksessa;

2) alipäällystään kuuluva on suorittanut pelastuslain 55 §:ssä tarkoitetussa oppilaitoksessa alipäällystötutkinnon tai tämän momentin 3 kohdassa tarkoitetun päällystön kelpoisuuden tuottaneen tutkinnon taikka alipäällystön kelpoisuuden tuottaneen aikaisemman tutkinnon pelastusalan oppilaitoksessa;

3) päällystään kuuluva on suorittanut Pelastusopiston ja Pohjois-Savon ammattikorkeakoulun yhteistyössä toteuttaman palopäällystön koulutusohjelman ja siihen sisältyvän insinööri (AMK) -tutkinnon tai päällystön kelpoisuuden tuottaneen aikaisemman tutkinnon pelastusalan oppilaitoksessa.

9 §

Pelastustoimintaan osallistuvan sivutoimisen henkilöstön, sopimuspalokunnan henkilöstön ja muun sopimusyhteisön henkilöstön kelpoisuus

Pelastuslain 55 §:n 2 momentissa tarkoitetulta sivutoimiselta henkilöltä ja sopimuspalokuntaan kuuluvalta henkilöltä ja muuhun sopimuksen tehneeseen yhteisöön kuuluvalta vaaditaan, että:

1) sammutus- ja pelastustyöhön osallistuva henkilöstö on suorittanut vähintään Pelastusopiston vahvistaman opintosuunnitelman mukaisen sammutustyökurssin;

2) muu kuin 3 kohdassa tarkoitettu sammutus- ja pelastustyöhön osallistuva päällystö ja alipäällystö on suorittanut vähintään Pelas-

tusopiston vahvistaman opintosuunnitelman mukaisen yksikönjohtajakurssin tai pelastusalan ammatillisen tutkinnon;

3) palokunnan päällikkö on suorittanut pelastuslain 55 §:ssä tarkoitetussa oppilaitoksessa vähintään sopimuspalokunnan päällikkökurssin, sivutoimisen teollisuuspalopäällikön peruskurssin taikka tämän asetuksen 8 §:n 1 momentin 2 tai 3 kohdassa tarkoitetun tutkinnon.

Savusukellustehtäviin osallistuvalla vaaditaan lisäksi, että hän on suorittanut savusukelluskurssin.

Edellä 1 momentissa säädetty kelpoisuusvaatimukset eivät koske henkilöstöä, joka osallistuu pelastustyöhön yksinomaan vesialueilla tai sammutus- ja pelastustyöhön liittyviin tukitehtäviin. Tässä momentissa tarkoitetulta henkilöstöltä vaaditaan Pelastusopiston vahvistaman opetussuunnitelman mukainen pelastustoimen kurssi sekä mahdollinen muu tehtävän edellyttämä kelpoisuus.

5 luku

Erinäiset säännökset

10 §

Sisäasiainministeriön hyväksymän oppilaitoksen oikaisu- ja kurinpitolautakunta

Oppilaitos, jonka sisäasiainministeriö on hyväksynyt pelastuslain 55 §:n 2 momentin mukaisesti antamaan pelastusalan ammatillista peruskoulutusta, asettaa oikaisu- ja kurinpitolautakunnan ja määrää sille oppilaitoksen henkilöstöstä puheenjohtajan ja jäsenet sekä heille henkilökohtaiset varajäsenet. Jäsenistä vähintään kahden samoin kuin heidän henkilökohtaisten varajäsentensä tulee olla asianomaisen oppilaitoksen opetushenkilöstöä. Oikaisu- ja kurinpitolautakunnasta on muutoin voimassa mitä Pelastusopistosta annetun lain (607/2006) 6 §:ssä säädetään.

11 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2011.

Ennen asetuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä asetuksen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

12 §

Siirtymäsäännös

Edellä 9 §:ssä säädetyn lisäksi pelastuslain (/2010) 57 §:n 2 momentissa tarkoitettu pelastustoimintaan osallistuvalla sivutoimiselta ja pelastuslain 25 §:ssä tarkoitettulta sopimuspalokuntaan ja muuhun sopimuksen tehneeseen yhteisöön kuuluvalta henkilöltä vaadittava riittävä koulutus on sillä, joka tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten tai ennen tämän asetuksen voimaantuloa kumottujen säännösten mukaisesti on saanut kelpoisuuden pelastustoimen sivutoimisen henkilöstön tai sopimuspalokunnan henkilöstön tehtäviin.